

Kurs-PM för AK205V Riskfilosofi för yrkesverksamma 2,5 hp

GÄLLER HT 2023

Kursen vänder sig till yrkesverksamma med ett intresse för risk- och osäkerhetshantering.

Innehåll och lärandemål

Kursinnehåll *

- Olika riskbegrepp, risk och osäkerhet.
- Filosofiska aspekter på probabilistisk riskanalys.
- Värderna i vetenskap och beslutsfattande.
- Försiktighetsprincipen.
- Risker och hållbarhet.
- Risker och etik.

Lärandemål *

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redovisa och förklara olika definitioner av risk och osäkerhet,
- redogöra för riskanalysens grunder,
- använda arbetsredskap, hämtade från filosofins olika områden, för att analysera risker och osäkerheter,
- diskutera etik- och hållbarhetsaspekter i analyser och beslutsfattande om risker och osäkerheter.

Kursens pedagogiska upplägg

Det pedagogiska upplägget för kursen bygger på en metod som kallas ”flipped classroom” eller ”flipped learning”, som innebär att tiden i klassrummet fokuserar på att tillämpa och fördjupa kunskaper studenterna inhämtat innan lektionen. Inför varje möte (”seminarium”) förväntas du läsa den anvisade litteraturen samt lämna in förberedelseuppgifter.

Kursen består av 6 förberedelseuppgifter och 6 seminarium.

För godkänt på kursen krävs att du lämnar in 4 förberedelseuppgifter och i tid. Närvaro på seminariet är frivilligt, men uppmuntras om du har gjort förberedelseuppgifterna.

Kursen är på 2,5 högskolepoäng. Eftersom 1,5 poäng motsvarar 40 timmars heltidsstudier förväntas du lägga totalt $2,5/1,5 \cdot 40$ dvs ca 67 timmar på kursen.

Riktlinjen är att du ska arbeta ca 16 timmar på förberedelseuppgifterna inför varje seminarium ($16 \cdot 4 = 64$). Se därför till att du schemalägger tid för att hinna göra förberedelseuppgifterna.

Schema

OBS detta är ett preliminärt schema. Schemat på Canvas gäller och har prioritet över detta schema och även schemat på KTH:s centrala schema. Eventuella ändringar i schemat publiceras på KTH Social innan kursstart och på Canvas efter kursstart.

Alla lektioner är online via Zoom. Se Canvas för länk till Zoom-rummet.

Vecka	När?	Var?	Vad?
1	Mån 6 nov 10:15-12:00	Online/ Zoom	Föreläsning 1 Praktiska detaljer. Översikt av kursen. Introduktion av innehållet i Seminarium 1. Uppgift: Gå in på Canvas och skriv en presentation av dig själv i tråden på diskussionsforumet. (Innan lektionen)
1		Canvas	Självstudier Uppgift: Lämna in förberedelseuppgifter innan Seminarium 1.
1	Fre 10 nov 13:15-15:00	Online/ Zoom	Seminarium 1 Redovisning av förberedelseuppgifter och gruppdiskussioner.
2			Självstudier Uppgift: Lämna in förberedelseuppgifter innan Seminarium 2.
2	Fre 17 nov 13:15-15:00	Online/ Zoom	Seminarium 2 Redovisning av förberedelseuppgifter och gruppdiskussioner.
3			Självstudier Uppgift: Gör och lämna in förberedelseuppgifter inför Seminarium 3.
3	Fre 24 nov 13:15-15:00	Online/ Zoom	Seminarium 3 Redovisning av förberedelseuppgifter och gruppdiskussioner.
4			Självstudier Uppgift: Gör och lämna in förberedelseuppgifter inför Seminarium 4.
4	Fre 1 dec 13:15-15:00	Online/ Zoom	Seminarium 4 Redovisning av förberedelseuppgifter och gruppdiskussioner.

5			Självstudier Uppgift: Gör och lämna in förberedelseuppgifter inför Seminarium 5.
5	Fre 9 dec 13:15-15:00	Online/ Zoom	Seminarium 5 Redovisning av förberedelseuppgifter och gruppdiskussioner.
6			Självstudier Uppgift: Gör och lämna in förberedelseuppgifter inför Seminarium 6.
6	Fre 15 dec 13:15-15:00	Online/ Zoom	Seminarium 6 Redovisning av förberedelseuppgifter och gruppdiskussioner. Avslutning

Nyckelbegrepp

Svenska och engelska termer för viktiga begrepp i kursen.

Risk	Risk
Osäkerhet	Uncertainty
Väntevärde	Expected value
Probabilistisk	Probabilistic
Risikanalys	Risk analysis
Djup osäkerhet	Deep uncertainty
Epistemologi	Epistemology
Värden	Values
Försiktighetsprincipen	Precautionary principle
Avvägningar	Weighing
Kostnads-nyttoanalys	Cost-benefit analysis
Kostnads-riskanalys	Risk-benefit analysis
Etik	Ethics
Normativa teorier	Normative theories
Utilitarism	Utilitarianism
Pliktetik (kallas också "deontologi")	Duty-ethics (also called "deontology")
Rättighetsetik	Rights-based ethics
Dygdeetik	Virtue-ethics

Kurslitteratur och förberedelser

Dessa läsanvisningar är preliminär och kan komma att ändras. Läsanvisningarna på Canvas gäller. Artiklar kommer finnas tillgängliga via Canvas.

Varje vecka gäller det att inför seminariet att läsa den obligatoriska litteraturen och lämna in uppgiften (förberedelsefrågorna) på Canvas i tid.

Seminarium 1	<ul style="list-style-type: none"> • Vad menas egentligen med en ”risk”? • Risk eller osäkerhet? • Problemen med Probabilistisk Riskanalys <p>Obligatorisk litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Hansson, Sven Ove ”Riskanalysens problem”, ur Valets vedermödor, Stockholm: Thales, 1991. <p>Frivillig litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Hansson, Sven Ove, "Risk", <i>The Stanford Encyclopedia of Philosophy</i> (Fall 2018 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/fall2018/entries/risk/>. • Hansson, Sven Ove. "Seven myths of risk." <i>Risk Management</i> 7.2 (2005): 7-17. • Peterson, Martin. "What is a de minimis Risk?." <i>Risk Management</i> 4.2 (2002): 47-55.
Seminarium 2	<ul style="list-style-type: none"> • Vetenskaplig kunskap om risker • Värden i vetenskap och riskhantering <p>Obligatorisk litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Hansson, Sven Ove, and Terje Aven. "Is risk analysis scientific?." <i>Risk analysis</i> 34.7 (2014): 1173-1183. <p>Frivillig litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Douglas, Heather. "Inductive risk and values in science." <i>Philosophy of science</i> 67, no. 4 (2000): 559-579. • Wandall, Birgitte. "Values in science and risk assessment." <i>Toxicology letters</i> 152.3 (2004): 265-272. • Hansson, Sven Ove. "Regulating BFRs—from science to policy." <i>Chemosphere</i> 73, no. 2 (2008): 144-147.
Seminarium 3	<ul style="list-style-type: none"> • Risker som överraskar oss (”Svarta svanar”) • Risker vi vet om men ignorerar (”Svarta elefanter”) • Försiktighetsprincipen <p>Obligatorisk litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Sandin, Per, et al. "Five charges against the precautionary principle." <i>Journal of Risk Research</i> 5.4 (2002): 287-299. <p>Frivillig litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Gardiner, Stephen M. "A core precautionary principle." <i>Journal of Political Philosophy</i> 14, no. 1 (2006): 33-60.

	<ul style="list-style-type: none"> • Hartzell-Nichols, Lauren. "From 'the' precautionary principle to precautionary principles." <i>Ethics, Policy & Environment</i> 16, no. 3 (2013): 308-320. • Aven, Terje. "On the meaning of a black swan in a risk context." <i>Safety science</i> 57 (2013): 44-51. • Möller, Niklas, and Per Wikman-Svahn. "Black elephants and black swans of nuclear safety." <i>Ethics, Policy & Environment</i> 14.3 (2011): 273-278.
Seminarium 4	<ul style="list-style-type: none"> • Beslut under osäkerhet <hr/> <p>Obligatorisk litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Hansson, Sven Ove. "From the casino to the jungle." <i>Synthese</i> 168.3 (2009): 423-432. <hr/> <p>Frivillig litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Helgeson, Casey. "Structuring decisions under deep uncertainty." <i>Topoi</i> 39, no. 2 (2020): 257-269. • Zeckhauser, Richard (2006) "Investing in the Unknown and Unknowable," <i>Capitalism and Society</i>: Vol. 1: Iss. 2, Article 5.
Seminarium 5	<ul style="list-style-type: none"> • Avvägningar mellan risker och annat • Problemen med kostnads-nyttö analyser ("CBA") • Problemen med osäkra modeller för beslutsfattande <hr/> <p>Obligatorisk litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Hansson, Sven Ove. "Philosophical problems in cost-benefit analysis." <i>Economics & Philosophy</i> 23.2 (2007): 163-183. <hr/> <p>Frivillig litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Pindyck, Robert S. "The use and misuse of models for climate policy." <i>Review of Environmental Economics and Policy</i> 11.1 (2017): 100-114. • Ackerman, Frank, Stephen J. DeCanio, Richard B. Howarth, and Kristen Sheeran. "Limitations of integrated assessment models of climate change." <i>Climatic change</i> 95, no. 3 (2009): 297-315. • Frisch, Mathias. "Modeling climate policies: A critical look at integrated assessment models." <i>Philosophy & Technology</i> 26, no. 2 (2013): 117-137.
Seminarium 6	<ul style="list-style-type: none"> • Etiska aspekter på riskhantering. • Sammanfattning. <hr/> <p>Obligatorisk litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Van de Poel, Ibo, and Lambèr Royakkers. "8. Ethical Aspects of Technical Risks" in <i>Ethics, technology, and engineering: An introduction</i>. John Wiley & Sons, 2011.

	<p>Frivillig litteratur</p> <ul style="list-style-type: none">• Hansson, Sven Ove. "Ethical criteria of risk acceptance." <i>Erkenntnis</i> 59.3 (2003): 291-309.• Roeser, Sabine. "The role of emotions in judging the moral acceptability of risks." <i>Safety science</i> 44.8 (2006): 689-700.
--	---

Kopplingar till examensmål

Kursen är inte kopplad till några speciella examensmål.

Undervisningsspråk

Svenska - kunskaper i svenska krävs, undervisningsspråk och kursinformation är huvudsakligen svenska, kurslitteratur på svenska eller engelska, examination på svenska; engelsk terminologi kan dock tas upp och övas i kursen.

Funktionsnedsättning

Om du har en funktionsnedsättning kan du få stöd via Funka:

<https://www.kth.se/student/studentliv/funktionsnedsattning>

Informera dessutom kursledaren om du har särskilda behov. Visa då upp intyg från Funka.

Examination och slutförande

Betygsskala *

P, F

Examination *

INL1 - Skriftliga inlämningsuppgifter, 2,5 hp, betygsskala: P, F

Övriga krav för slutbetyg *

Aktivt seminariedeltagande.

Examinator

John Cantwell

Etiskt förhållningssätt *

- Vid grupparbete har alla i gruppen ansvar för gruppens arbete.
- Vid examination ska varje student ärligt redovisa hjälp som erhållits och källor som använts.
- Vid muntlig examination ska varje student kunna redogöra för hela uppgiften och hela lösningen.

Examinationsdetaljer

INL1 - Skriftliga inlämningsuppgifter, 2,5 hp, betygsskala: P, F

Slutförande av kursen

Omexamination kan göras vid nästa ordinarie kursomgång.

Möjlighet till ersättningsuppgifter

Kursen har inga obligatoriska moment utan examineras genom inlämningsuppgifter.

Om kursen ändras eller avvecklas

Om provmomenten ändras kommer övergångsbestämmelser i kursplanen att definiera hur den som har kvar gamla provmoment ska examineras.

När kursen inte längre ges har studenten möjlighet att examineras under ytterligare två läsår.

Ytterligare information

Lärplattform

Canvas

Kursen ges av

Avdelningen för filosofi.

För frågor om anmälan, registrering eller omregistrering vänligen kontakta studentexp-fil@abe.kth.se

Lärare

Kursansvarig lärare: Per Wikman Svahn
perwi@kth.se

Kommunikation med lärare

Kommunikationen sker i huvudsak via Canvas eller via mejl.

Kursvärdering och kursanalys

Efter kursen kommer en enkät att distribueras.

Ändringar inför denna kursomgång

Ny extra litteratur inför lektionerna.